

SLUTRAPPORT

Projektet/Insatsens namn

Rehabforum

Projektperiod/Tidsperiod som Samordningsförbundet stått för insatsens finansiering

2020-04-01 – 2022-03-31

Projektägare/Ansvarig part

Lidköpings kommun

Övriga samverkande parter inom projektet/insatsen

Primärvården

Utgångsläge

Kommunens förvaltningar arbetar aktivt med samtal mellan chef och medarbetare som haft återkommande korttidsfrånvaro. Trots dessa möten har korttidsfrånvaron fortsatt varit hög. Kommunen har sett olika anledningar till korttidsfrånvaron, till exempel dålig ekonomi och hemförhållanden/livssituationer som inte är helt optimala. Även ett underliggande riskbruk och i vissa fall till och med missbruk. Känslor av skuld och skam är ofta kopplat till dessa faktorer som påverkar hälsotillståndet och arbetsprestationen negativt.

Kommunen har önskat att ytterligare strukturera upp arbetet med tidiga och fler insatser för att minska korttidsfrånvaron och förebygga långtidssjukfrånvaron. Genom tidiga insatser med både externa och interna samverkansparter har förhoppningen varit att få kommunens medarbetare att må bra. Bland annat genom att få verktyg och strategier för att hantera sin vardag och bibehålla eller få förbättrad arbetsförmåga. Fokusområden har varit våld i nära relation, missbruk och skuldsättning.

Projektplan

Mål med Rehabforum har varit:

- att Rehabforum nyttjas fullt ut under projekttiden
- att enhetschefer får ökade kunskaper om det svåra samtalet och att ställa de svåra frågorna
- att strukturer för frågor kring missbruk, skulder och våld i nära relation tas fram och kommer att ställas på rutin i medarbetarsamtal med medarbetare.
- att projektet blir en del i arbetet med att minska sjukpenningtalet för Lidköpings kommun.
- att minska sjuklönekostnaderna med 3 miljoner kronor.
- att minska sjukfrånvaron med 0,6 %.

Metod:

Alla medarbetare som har haft minst tre sjukfrånvarotillfällen under det senaste halvåret ska följas upp av chef på ett samordnat, strukturerat och likartat sätt. Aktuella för Rehabforum har varit de medarbetare som har en korttidsfrånvaro som anses vara av en mer komplex art och/eller där man inte riktigt kommer till själva kärnan i problematiken.

Ansvarig chef har i samråd med medarbetaren anmält hen till Rehabforum där följande deltagit: medarbetare, chef, rehabiliteringskoordinator från primärvården, personalkonsult/kommunens rehabiliteringskoordinator (HR) och vissa tillfällen representant från Social & Arbetsmarknad.



Strukturen vid de samordnande träffarna har varit att en kartläggning av medarbetarens aktuella situation gjorts utifrån ett kartlägningsformulär som fångar in olika delar av livet inklusive fokusområdena. Medarbetaren har fått med sig formulär att fylla i efter mötet kring våld i nära relation, Audit angående alkoholvanor och om den ekonomiska situationen påverkar hälsotillståndet negativt. Svaren har följts upp, om så behövs, av chef eller HR.

Rehabiliteringskoordinator från primärvården har bidragit med formulären kring våld i nära relation samt alkoholvanor. Förvaltningen Social & Arbetsmarknad har försett gruppen med ett frågeformulär som täcker frågor om ekonomi-, budget- och skuldfrågor. Medarbetarna har inför träffarna i Rehabforum fått en förklaring av mål och syfte med träffarna i Rehabforum och även hur, när och varför de ska fylla i formulären.

Genomförande

- Rehabforum startade precis då pandemin bröt ut i Sverige. Den har under hela projekttiden påverkat beläggningsgraden men även hur träffarna har genomförts. Vissa träffar med medarbetare har till exempel hållits digitalt via Skype på grund av restriktionerna att minska smittspridningen.
- De strukturerade samtalen där man följer ett kartlägningsunderlag har kunnat genomföras som planerat, även vid digitala träffar. Även rutinen med att lämna ut formulär kring fokusområdena i de fall det har varit aktuellt. I vissa fall har det inte alls varit aktuellt utifrån det som framkommit av samtalen och då har heller inga formulär lämnats ut.
- Under semesterperioden (juli och första hälften i augusti) har det varit ett uppehåll av Rehabforum.
- Styrgrupps- och arbetsgruppsmöten har regelbundet hållits (en gång per termin)
- Rehabiliteringskoordinatorn från Närhälsan Ågårdsskogens vårdcentral som representerat samverkanspartnern primärvården slutade sin tjänst i början av september 2021. Rehabforum fick från och med då pausas i avvaktan på att en ny samverkansrepresentant hittades.

Resultat-måluppfyllelse

- Beläggningsgraden (antalet anmälningar i förhållande till tillgängliga tider) har uppgått till mellan 50 – 60 %. Pandemin har bland annat bidragit att chefer fått göra prioriteringar som påverkat anmälningarna till Rehabforum.
- Majoriteten av anmälda medarbetare har kommit från Social Vårdförvaltning som kan förklaras av att det är en stor sektor med något högre sjukfrånvaro. Utmaningen har varit att få medarbetare anmälda från övriga sektorer/förvaltningar. En förklaring till det är dels pandemin (chefer har fått göra prioriteringar), dels att någon sektor/förvaltning haft många nya chefer som gjort att medarbetare inte blivit anmälda till Rehabforum.
- De strukturerade samtalen/kartläggningarna har varit lyckosamma där man fått en helhetsbild av medarbetarens situation och där även fokusområdena tagits upp, det vill säga våld i nära relation, missbruk och skulder.
- Då det framkommit att våld i nära relation, risk- och missbruk samt ansträngd ekonomi förelegat, har chef tillsammans med personalkonsult/rehabiliteringskoordinator slussat medarbetaren vidare till rätt kontakt för eventuellt stöd. Vad gäller fokusområdena har det inte framkommit oupptäckt problematik i så hög grad. Däremot har flera medarbetare berättat att man tidigare upplevt, till exempel, våld i nära relation och att man ha fått hjälp och stöttning för det. Frågan om ytterligare stöd har då lyfts.
- Målet med att minska korttidsfrånvaron och sjuklönekostnaderna har påverkats negativt av pandemin där framför allt korttidsfrånvaron ökat. Det bedöms därför svårt att utvärdera detta mål.



- Ekonomiska svårigheter med belastande skuldsättning har inte framkommit i den omfattning som förväntades i planeringsstadiet. Därför har den interna samverkan med budget- och skuldrådgivarna varit begränsad.
- Erfarenheterna och resultaten av samverkan med primärvården och rehabiliteringskoordinatörerna från Närhälsan Ågårdsskogens vårdcentral är mycket positiva, framför allt ur ett individperspektiv. Medarbetarna har snabbt fått den erforderliga hjälp som behövts, vilket bidragit till att medarbetarna förbättrat eller bibehållit sin arbetsförmåga och inte hamnat i långtidssjukskrivning. Tydligt bevis på hur framgångsrik samverkan är.
- Erfarenheterna kommunen tar med sig vidare efter Rehabforum är bland annat att fortsatt stärka och utbilda cheferna inom våra fokusområden. Vid återkoppling har cheferna som deltagit i Rehabforum blivit stärkta i att ställa de mer utmanande frågorna kopplade till fokusområdets. Vissa av kommunens chefer har fått kompetenförhöjning i det utmanande samtalet under hösten 2021 genom en heldagsutbildning som kommunen erbjudit och ytterligare utbildningsinsatser planeras.
- Vidare kommer kommunen att påbörja arbetet med att få in frågor kring framför allt våld i nära relation i underlaget inför medarbetarsamtal. Även påminnelse till chefer att använda de formulär som använts på Rehabforum kring våld i nära relation, missbruk och skulder.
- Arbetet med att minska sjukfrånvaron står fortsatt i fokus där metoden som använts i Rehabforum med kartläggning, strukturerade samtal och formulär bedöms som effektivt i detta perspektiv.
- Arbetet med att hitta en ny representant från primärvården i Rehabforum har inte lyckats. Synpunkter från visst håll inom vården om att rehabiliteringskoordinatorer inte ska stötta en enskild arbetsgivare och heller inte arbeta med förebyggande frågor har påverkat viljan från vården att delta i Rehabforum i sin nuvarande form.
- Vid styrgruppsmötet 2022-02-02 beslutades att projektet avslutas i förväg och senast 2022-03-31 med anledning av att primärvårdsrepresentant inte hittats.

Övrig kommentar